

Projekt

z dnia 11 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXVII../22
RADY MIASTA SEJNY**

z dnia 22 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024

Na podstawie art. 176 pkt 1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024” w brzmieniu określonym, jako załącznik nr 1 do niniejszej uchwały z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2022 r.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sejny.

Przewodnicząca Rady Miasta
Sejny

Jolanta Beata Bagińska

Od strony formatno-prawnej
bez uwag
r.pr. Katarzyna Świątek-
Reguła

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Mieście Sejny na lata
2022-2024**

I. Wstęp

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy :

- 1) Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) Finansowanie :
 - a) Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) Kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 odpowiednio :
 - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka,
 - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. Diagnoza społeczna Miasta Sejny (dane z 2021 r.)

1. Charakterystyka demograficzna

W 2021 r. w Sejnach mieszkało 5003 osób w tym 2640 kobiet i 2363 mężczyzn. Strukturę demograficzną przedstawia poniższa tabela :

2021 rok	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym 0-17	393	375	768

Liczba osób w wieku produkcyjnym 18-59/64	1369	1594	2963
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym 60/65+	878	394	1272

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Sejny

2. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach objął swoim wsparciem 302 osoby. Poniżej tabela obrazuje dane dot. powodów przyznania pomocy :

POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ			
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2
UBÓSTWO	1	135	212
SIEROCTWO	2	1	3
BEZDOMNOŚĆ	3	4	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	8	44
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	8	44
BEZROBOCIE	6	132	229
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	47	50
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	37	40
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	4	17
ALKOHOLIZM	10	34	40
NARKOMANIA	11	4	4
TRUDNOŚCI W PRYZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	12	4	4

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych z programu Helios

3. Dane dotyczące zakresu wsparcia dla rodzin, zanotowane w 2021 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach nie zatrudnia asystenta rodziny który wspierałby rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszystkie rodziny przeżywające trudności wychowawczo - opiekuńcze, trudności w pełnieniu ról społecznych otrzymują wielopłaszczyznowe, kompleksowe wsparcie ze strony pracowników socjalnych. Rodziny kierowane są do odpowiednich instytucji pomocowych, MOPS w Sejnach ściśle współpracuje ze szkołami (głównie pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami klas), kuratorami społecznymi i zawodowymi oraz z dzielnicowymi.

Do zadań własnych gminy należy: współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym: w 2021 r. liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wynosiła 10, opłaty ponoszone z tego tytułu wyniosły 90 964,07 zł.

Wsparciem MOPS objęte zostały także rodziny, w których założona jest procedura „Niebieskie Karty” . W 2021 r. toczyły się 23 procedury „Niebieskie Karty”.

III. Odbiorcy Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, jednakże wsparciem objęte zostaną także rodziny, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacji wymagającej udzielenia pomocy przez placówki i instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Program głównie kierowany jest do:

- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- rodzin naturalnych, w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

Przewidywana praca z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację i wzmocnienie działalności instytucji, placówek i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania rodziny. Działania skierowane są na zapewnienie bezpieczeństwa dzieci oraz podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów w celu zapewnienia optymalnego rozwoju dzieci oraz ogólnego podniesienia jakości życia całej rodziny.

Wszelkie działania mające na celu wsparcie rodziny są niezwykle ważne, gdyż wzmacniając rodzinę, wzmacniamy kapitał społeczny społeczności lokalnej.

IV. Lokalny system wspierania rodziny

Miasto prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodzin, szczególnie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Inicjatywy skierowane są na promocję wartości rodzinnych oraz umacnianie rodziny. W procesie wspierania rodzin uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe oraz instytucje i placówki działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji.

W zakresie poradnictwa i interwencji, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców/opiekunów dzieci, prowadzone są następujące formy działań:

1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Działalność Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja, która podejmuje czynności zobowiązujące osoby uzależnione, będące często sprawcami przemocy, do poddania się leczeniu odwykowemu.
3. Prowadzenie wywiadów środowiskowych dotyczących rodzin.
4. Działania wspierające i interwencyjne pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
5. Prowadzenie dożywiania dzieci w przedszkolach i uczniów w szkołach. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach programu wieloletniego „Posiłek w domu i w szkole” dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
6. Funkcjonowanie programu „Karta Dużej Rodziny” i promowania rodzin wielodzietnych.

7. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci w formie świetlicy środowiskowej (dofinansowanych z budżetu Miasta), Świetlica środowiskowa jest placówką wsparcia dziennego, zapewniającymi dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych. Świetlica obejmuje opieką dzieci, z rodzin wymagających wsparcia.

8. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, m.in. z zakresu profilaktyki uzależnień oraz sportowych, pozalekcyjnych, zajęć dla dzieci i młodzieży szkolnej przez szkoły, organizacje pozarządowe, kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej.

9. Działania pedagogów i psychologów w szkołach.

10. Prowadzenie działań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych służących wzmocnieniu kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą, przez szkoły, placówki i instytucje prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny oraz przez organizacje pozarządowe.

11. Realizacja stypendium szkolnego dla dzieci z rodzin o niskim dochodzie.

12. Organizacja integracyjnych imprez szkolnych, w przedszkolach i w świetlicach środowiskowych, z udziałem rodziców i opiekunów dzieci skierowanych na umacnianie rodziny, promocję wartości rodzinnych, wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych, poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, rekreacyjne i sportowe oraz wspólną zabawę dzieci i rodziców.

V. Cele, zadania i realizatorzy Programu

Cel główny: Stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Sejny oraz podejmowanie i inicjowanie działań niezbędnych do uregulowania sytuacji życiowej rodziny i umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej

Cele szczegółowe:

Cele	Zadania
Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin	·Monitorowanie i stała diagnoza warunków życia rodzin ·Zapewnienie pomocy finansowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej ·Praca z rodziną poprzez prowadzenie szeroko pojętej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych ·Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia

<p>Wspomaganie funkcjonowania rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz rodziny · Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności działającej na rzecz wspomagania rodzin i umocnienia więzi rodzinnych · Współfinansowanie placówek wsparcia dziennego, tj. świetlic środowiskowych · Podejmowanie działań mających na celu powrót do rodzin naturalnych dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej · Rozwój i wykorzystywanie miejskiej bazy sportowej w celach rekreacyjnych
<p>Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Realizowanie przez szkoły programów profilaktycznych · Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez pomoc materialną - stypendia socjalne · Udzielanie wsparcia psychologicznego uczniom wymagającym takiej formy wsparcia oraz ich rodzicom · Organizowanie poradnictwa i konsultacji dla rodziców
<p>Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Praca socjalna z rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzona przez pracownika socjalnego · Zatrudnienie asystenta rodziny · Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową · Podejmowanie działań w celu zapewnienia objęcia nadzorem kuratora nad małoletnimi pozbawionymi wystarczającej opieki ze strony rodziców
<p>Poprawa stanu bezpieczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Udzielenie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy

rodziny, dzieci i młodzieży, zapobieganie zjawiskom przemocy oraz profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	·Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych ·Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, zwłaszcza skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, na temat uzależnień i ich negatywnych skutków
---	--

Realizatorzy Gminnego Programu

Zadania wynikające z Gminnego Programu będą realizowane przez Urząd Miejski we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami oświatowymi, szkołami, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rejonowym i Powiatowym Urzędem Pracy.

VI. Przewidywane efekty

1. Stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia dla rodzin z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży.
4. Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Realizacja Programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny. Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie przemocy oraz patologizacji i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców miasta Sejny.

VII. Źródła finansowania Programu

Realizacja zadań Programu może być finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,

VIII. Monitorowanie Programu

Monitoringiem Programu zajmować się będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach, na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie Miasta, uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Celem bieżącego monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco będą one weryfikowane i dostosowane do potrzeb grupy docelowej.

Roczne sprawozdania z realizacji Programu przedkładane będą do 31 marca za rok poprzedni.

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu wsparcia rodziny. W tym celu m. in. opracowuje 3 letnie programy wspierania rodziny.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu.